

[Undervisnings- og forskningsministeren]

Der er etableret foreløbig fire instrumentcentre, to ved Københavns Universitet, et ved Århus Universitet og et ved Danmarks Tekniske Højskole. Ideen bag instrumentcentrene er at formidle et samarbejde mellem offentlige forskningsinstitutioner, de teknologiske serviceinstitutter og private virksomheder om udnyttelse af kostbart udstyr.

Avanceret forskning i nye materialer vil blive af vital betydning for fremtidens industri. Og det er et område, hvor Europa ikke er langt nok fremme. Således blev 4 ud af 5 patentanmeldelser vedrørende nye materialer i 1986 indgivet af amerikanske eller japanske selskaber. For at skabe et særligt opsving i Danmark på dette vigtige område har regeringen besluttet at gennemføre et materialeteknologisk forsknings- og udviklingsprogram til ca. ½ milliard kr. over fem år. En effektiv koordinering af de mange aktiviteter sikres ved, at en væsentlig del af programaktiviteterne gennemføres som centerdan- nelser.

Endelig kan det nævnes, at der på finansloven for 1988 blev bevilget yderligere 70 mio. kr. til styrkelse af grundforskningen på universiteterne.

Sektorforskningen

I marts sidste år gav jeg en redegørelse om sektorforskningens tilrettelæggelse, og i denne samling har jeg til Forskningsudvalget fremsendt en statusrapport om, hvor langt man i de enkelte ministerier er kommet med at gennemføre anbefalingerne.

De foreslåede ændringer i ledelsesforholdene er allerede slået igennem i de nye love om Statens Byggeforskningsinstitut og Danmarks Geologiske Undersøgelser. Miljøministeriets ny styrelse, Danmarks Miljøundersøgelser, vil blive etableret efter samme ledelsesprincipper pr. 1. januar 1989.

Der er indgået aftale med Akademikernes Centralorganisation om en ny stillingsstruktur ved sektorforskningsinstitutionerne. Hovedprincippet i aftalen er en klar sondring mellem videnskabelige stillinger og teknisk-administrative stillinger. For de videnskabelige stillingers vedkommende skelnes grundlæggende mellem seniorforskere, det vil sige fuldt uddannede og positivt lektorbedømte forskere, og forskere, som ved f.eks. licentiatuddannelse og anden videregående uddannelse kan få mulig-

hed for at kvalificere sig til senere ansættelse som seniorforskere.

For mange institutioners vedkommende er basisbevillingerne til forskning og den basale videnopbygning allerede udskilt på finansloven. Flere vil følge efter. Det er i voksende omfang praksis, at når nye forskningsprogrammer udbydes, sker det ved licitation under den ene eller anden form blandt de kvalificerede forskningsmiljøer.

International orientering af forskningen

Det er helt afgørende for forskningen i Danmark, at den har nær tilknytning til den internationale forskning, ikke blot for at undgå dobbeltforskning og for, at danske forskere kan bygge videre på andres resultater, men også for at få en målestok for den standard, vi må kræve af forskningen. Nogle forskningsprojekter er endvidere af så stort format, at det ville være utænkeligt, at et land af Danmarks størrelse kunne klare dem alene.

Det er baggrunden for, at regeringen går ind for et bredt engagement i de internationale forskningsorganisationer. Folketingets debat den 9. februar i år om Danmarks deltagelse i internationalt forskningssamarbejde viste en bred opbakning bag denne politik.

Danmark er med i forskningssamarbejde, som spænder lige fra den rene grundforskning (de astronomiske projekter i ESO og kerneforskningen i CERN) til projekter, der har direkte betydning for teknologiuudviklingen i dansk industri (f.eks. ESA's udvikling af rumfærgen Hermes og deltagelsen i den internationale rumstation).

Nordisk perspektiv

Regeringen ønsker, at Danmarks deltagelse i internationalt forskningssamarbejde skal have nordisk perspektiv. Hvor det er muligt, skal der findes nordiske løsninger. Et eksempel på dette er, at Danmark sammen med Finland, Norge og Sverige har dannet et konsortium med henblik på deltagelse i etableringen af en europæisk synkrotronstrålingsfacilitet i Grenoble. En tilsvarende model er brugt i forbindelse med det store Ocean Drilling Project. Inden længe vil det nordiske optiske teleskop på De Kanariske Øer kunne tages i brug. Regeringen ser også med tilfredshed på de øvrige nordiske landes